

Delegatiemogelijkheden i.k.v. overheidsopdrachten bij gemeente en OCMW

Onderstaande tekst geeft een overzicht van de delegatiemogelijkheden zoals deze in het Decreet over het Lokaal bestuur beschreven staan, wat de overheidsopdrachten opgestart door het gemeente -en OCMW-bestuur betreft.

De delegatiemogelijkheden binnen het gemeente -en het OCMW-bestuur zijn gelijklopend, maar worden hieronder apart besproken.

OVERHEIDSOPDRACHTEN DOOR HET GEMEENTEBESTUUR

De gemeenteraad is in principe bevoegd om de voorwaarden van de overheidsopdracht en de plaatsingsprocedure vast te stellen (artikel 41, 2^{de} lid, 10^o van het Decreet over het Lokaal Bestuur (hierna DLB)). Het is dus de gemeenteraad die de behoeftebepaling doet, de modaliteiten van de opdracht vastlegt, een leidend ambtenaar aanwijst die de leiding en de controle op de uitvoering van de overheidsopdracht op zich zal nemen en de plaatsingsprocedure¹ kiest. De gemeenteraad legt ook de selectiecriteria en gunningscriteria vast en stelt op basis daarvan het bestek op.

Deze principiële bevoegdheid kan door de gemeenteraad gedelegeerd worden aan **het college van burgemeester en schepenen**, mits aan bepaalde voorwaarden is voldaan. Zo zal het college de voorwaarden en de plaatsingsprocedure van de overheidsopdracht kunnen vaststellen indien de overheidsopdracht past binnen het begrip 'dagelijks bestuur' (art. 41, 2^{de} lid, 10^o, a) en art. 56, § 3, 5^o DLB). Het invullen van dit begrip behoort tot de bevoegdheid van de gemeenteraad, een bevoegdheid die niet gedelegeerd kan worden aan het college (art. 41, 2^{de} lid, 8^o DLB).

Voorbeelden van dagelijks bestuur kunnen zijn:

- alle uitgaven waarvoor kredieten voorzien zijn op het exploitatiebudget;
- alle uitgaven waarvoor kredieten voorzien zijn op het investeringsbudget waarvan het bedrag niet hoger is dan het bedrag van de overheidsopdrachten die kunnen geplaatst worden via onderhandelingsprocedure zonder voorafgaande bekendmaking;
- alle uitgaven van het investeringsbudget die betrekking hebben op onderhoud of instandhouding van de gemeentelijke infrastructuur en/of patrimonium (de aankoop van materialen voor onderhoud van wegen, openbaar domein en gebouwen, onafhankelijk van de waarde van de investering);
- het aanbrengen van wijzigingen aan een overeenkomst die nodig zijn bij de uitvoering van deze overeenkomst en die geen bijkomende uitgaven van meer dan 20% met zich meebrengen.

De gemeenteraad kan deze bevoegdheid ook aan het college delegeren wanneer de overheidsopdracht niet kan worden aangemerkt als een daad van dagelijks bestuur. In dat geval dient de gemeenteraad dit nominatief, d.w.z. in een afzonderlijk besluit waarin de overheidsopdracht nader wordt beschreven, te bepalen (art. 41, 2^{de} lid, 10^o, b) en art. 56, § 3, 6^o DLB). Ten tijde van het Gemeentedecreet kon dit louter door het inschrijven van die

¹ Zoals de openbare procedure, de niet-openbare procedure, de onderhandelingsprocedure met en zonder voorafgaande bekendmaking of specifieke procedures zoals concurrentiegerichted dialoog en innovatiepartnerschap

overheidsopdrachten in het budget. In het Decreet lokaal bestuur wordt die bevoegdheidsverdelende rol van de beleidsrapporten niet hernomen en er is dus een afzonderlijk besluit vereist om bevoegdheden te delegeren.

In elk van bovenstaande gevallen dient de delegatie aan het college te gebeuren bij reglement (art. 41, 1^{ste} lid DLB).

In bepaalde gevallen kan **het college van burgemeester en schepenen** zelfs zonder delegatie instaan voor het vaststellen van de voorwaarden van de opdracht en de plaatsingsprocedure. Dit kan enkel in geval van dwingende en onvoorziene omstandigheden. In dat geval zal het college deze bevoegdheid dus op eigen initiatief uitoefenen (art. 56, § 4 DLB).

Uit de voorbereidende werken bij het vroegere Gemeentedecreet en OCMW-decreet blijkt dat het begrip 'dwingende en onvoorziene omstandigheden' zeer eng dient te worden geïnterpreteerd en dat dit vooral slaat op het nemen van bewarende maatregelen in gevallen van overmacht, om problemen op te lossen of te vermijden die zich op zeer korte termijn zullen of kunnen voordoen ten gevolge van een onvoorziene gebeurtenis. Zo kan het college bewarende maatregelen nemen bij een brand of een overstroming. Een lekkend dak ingevolge een slecht onderhoud van de gebouwen valt bijvoorbeeld niet onder het begrip dwingende en onvoorziene omstandigheden. Men kan immers verwachten dat er zich lekken zullen voordoen indien men onvoldoende aandacht schenkt aan het onderhoud van de gebouwen. Het hoeft ook niet altijd om bewarende maatregelen te gaan. Dringende hulpverlening aan personen in nood is hiervan een voorbeeld.

Het college van burgemeester en schepenen kan op zijn beurt zijn toegewezen bevoegdheid tot het vaststellen van de voorwaarden en de plaatsingsprocedure delegeren aan **de algemene directeur**, op voorwaarde dat dit bij reglement gebeurt. Deze mogelijkheid is er echter niet wanneer het college deze bevoegdheden op eigen initiatief en zonder delegatie van de gemeenteraad uitoefent (art. 57, 1^{ste} en 2^{de} lid DLB).

Het college kan bij reglement ook haar eigen basisbevoegdheden, nl. het voeren van de plaatsingsprocedure, de gunning en de uitvoering van overheidsopdrachten delegeren aan de algemeen directeur (art. 57, 1^{ste} lid DLB).

De algemene directeur kan de aan hem gedelegeerde bevoegdheden verder toevertrouwen aan **de personeelsleden van de gemeente** (art. 57, 3^{de} lid DLB). Een delegatie moet schriftelijk gebeuren, met ondubbelzinnige omschrijving van de toegekende bevoegdheden en de daaraan verbonden opdrachten, middelen en rapporteringsverplichtingen. De algemene directeur blijft echter steeds persoonlijk verantwoordelijk (art. 220 1^{ste} lid DLB). De algemene directeur kan de bevoegdheden voor de procedure overheidsopdrachten die binnen het gemeentebestuur aan hem werden gedelegeerd ook delegeren aan een personeelslid van het OCMW. Dit kan echter alleen op voorwaarde dat dit expliciet is mogelijk gemaakt in een beheersovereenkomst tussen gemeente en OCMW (art. 196, §2 DLB).

OVERHEIDSOPDRACHTEN DOOR HET OCMW

De raad voor maatschappelijk welzijn is in principe bevoegd om de voorwaarden van de overheidsopdracht en de plaatsingsprocedure vast te stellen (art. 78, 2^{de} lid, 10^o DLB). Het is dus de raad voor maatschappelijk die de behoeftebepaling doet, de modaliteiten van de opdracht vastlegt, een leidend ambtenaar aanwijst die de leiding en de controle op de uitvoering van de overheidsopdracht op zich zal nemen en de plaatsingsprocedure kiest. De raad legt ook de selectiecriteria en gunningscriteria vast en stelt op basis daarvan het bestek op.

Deze principiële bevoegdheid kan door de OCMW-raad gedelegeerd worden aan het **vast bureau**, mits aan bepaalde voorwaarden is voldaan. Zo zal het vast bureau de voorwaarden en de plaatsingsprocedure van de overheidsopdracht kunnen vaststellen indien de overheidsopdracht past binnen het begrip 'dagelijks bestuur' (art. 78, 2^{de} lid, 10°, a) en art. 84, § 3, 5° DLB). Het invullen van dit begrip behoort tot de bevoegdheid van de OCMW-raad, een bevoegdheid die niet gedelegeerd kan worden aan het vast bureau (art. 78, 2^{de} lid, 9° DLB). Voorbeelden van dagelijks bestuur zijn terug te vinden op pagina 1.

De OCMW-raad kan deze bevoegdheid ook aan het vast bureau delegeren wanneer de overheidsopdracht niet kan worden aangemerkt als een daad van dagelijks bestuur. In dat geval dient de raad dit nominatief, d.w.z. in een afzonderlijk besluit waarin de overheidsopdracht nader wordt beschreven, te bepalen (art. 78, 2^{de} lid, 10°, b) en art. 84, § 3, 6° DLB). Ten tijde van het OCMW-decreet kon dit louter door het inschrijven van die overheidsopdrachten in het budget. In het Decreet lokaal bestuur wordt die bevoegdheidsverdelende rol van de beleidsrapporten niet hernomen en er is dus een afzonderlijk besluit vereist om bevoegdheden te delegeren.

In elk van bovenstaande gevallen dient de delegatie aan het vast bureau te gebeuren bij reglement (art. 78, 1^{ste} lid DLB).

In bepaalde gevallen kan het **vast bureau** zelfs zonder delegatie instaan voor het vaststellen van de voorwaarden van de opdracht en de plaatsingsprocedure. Dit kan enkel in geval van dwingende en onvoorziene omstandigheden, zoals beschreven op pagina 2. In dat geval zal het vast bureau deze bevoegdheid dus op eigen initiatief uitoefenen (art. 84, § 4 DLB).

Het vast bureau kan op zijn beurt zijn toegewezen bevoegdheid tot het vaststellen van de voorwaarden en de plaatsingsprocedure delegeren aan **de algemene directeur**, op voorwaarde dat dit bij reglement gebeurt. Deze mogelijkheid is er echter niet wanneer het bureau deze bevoegdheden op eigen initiatief en zonder delegatie van de raad voor maatschappelijk welzijn uitoefent (art. 85, 1^{ste} en 2^{de} lid DLB).

Het bureau kan bij reglement ook haar eigen basisbevoegdheden, nl. het voeren van de plaatsingsprocedure, de gunning en de uitvoering van overheidsopdrachten delegeren aan de algemene directeur (art. 85, 1^{ste} lid DLB).

De algemeen directeur kan de aan hem gedelegeerde bevoegdheden verder toevertrouwen aan **de personeelsleden van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn** (art. 85, 3^{de} lid DLB). Een delegatie moet schriftelijk gebeuren, met ondubbelzinnige omschrijving van de toegekende bevoegdheden en de daaraan verbonden opdrachten, middelen en rapporteringsverplichtingen. De algemene directeur blijft echter steeds persoonlijk verantwoordelijk (art. 220 1^{ste} lid DLB). De algemene directeur kan de bevoegdheden voor de procedure overheidsopdrachten die binnen het OCMW-bestuur aan hem werden gedelegeerd ook delegeren aan een personeelslid van de gemeente. Dit kan echter alleen op voorwaarde dat dit expliciet is mogelijk gemaakt in een beheersovereenkomst tussen gemeente en OCMW (art. 196, §2 DLB).